Р Е Ш Е Н И Е
№ 44070

гр. София, 10.11.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Второ отделение 77 състав,** в публично заседание на 15.10.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгения Баева

при участието на секретаря Антонина Митева, като разгледа дело номер **7521** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр. чл. 40 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ).

Образувано е по жалба на Фондация „Български център за нестопанско право“ със седалище и адрес на управление [населено място], против Решение № РД-01-216/29.04.2026 година, издадено от Началника на отдел „Административно-правно обслужване“ (АПО) в дирекция „Правно обслужване, човешки ресурси и деловодство“ при Агенция по вписванията, с което е постановен пълен отказ за предоставяне на достъп до обществена информация по Заявление с вх. рег. № 66-00-938/07.04.2026 година.

Жалбоподателят твърди, че обжалваното решение е незаконосъобразно като постановено при допуснати съществени процесуални нарушения, неправилно приложение на материалния закон и в несъответствие с целта му. Твърди, че органът неправилно е квалифицирал искането като такова за повторно използване на информация от обществения сектор по Глава четвърта от ЗДОИ и е приложил ограничението по чл. 41а, ал. 2 от ЗДОИ, вместо да приложи общия ред за достъп до обществена информация по Глава втора и трета от закона. Твърди, че поисканите статистически и обобщени данни за регистрираните, пререгистрираните юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ), подадените заявления, постановените откази, ликвидациите и финансовите отчети са налични в поддържаните от Агенцията по вписванията информационни масиви и регистри и извличането им не съставлява създаване на нова информация. Твърди, че по идентично заявление през предходната година Агенцията по вписванията е предоставила исканата информация с Решение № РД-01-300/26.03.2025 година, поради което настоящият пълен отказ е постановен при превратно тълкуване на закона и в противоречие с принципа на последователност и

предвидимост. Твърди, че е нарушен чл. 10 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ) предвид ролята на неправителствените организации като „обществен страж“ (public watchdog). Моли съда да постанови решение, с което да отмени обжалваното решение. Претендира направените пред инстанцията съдебно-деловодни разноски.
Ответникът – Началникът на отдел „Административно-правно обслужване“ в дирекция „Правно обслужване, човешки ресурси и деловодство“ при Агенция по вписванията не изпраща представител. В Писмено становище от 19.06.2026 година излага съображения за неоснователност на жалбата.
Съдът, след преценка на представените по делото доказателства, доводите и възраженията на страните в производството, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Със Заявление за достъп до обществена информация с вх. рег. № 66-00-938/07.04.2026 година, Фондация „Български център за нестопанско право“, е поискала предоставянето на информация под формата на справка по електронен път на адрес: [електронна поща], по следните 28 (двадесет и осем) въпроса: Колко е общият брой на регистрирани ЮЛНЦ в ТРРЮЛНЦ? От общия брой на регистрирани ЮЛНЦ в ТРРЮЛНЦ колко са сдружения в обществена полза и колко са в частна полза? От общия брой на регистрирани ЮЛНЦ в ТРРЮЛНЦ колко са фондации в обществена полза и колко са в частна полза? От общия брой на регистрирани ЮЛНЦ в ТРРЮЛНЦ колко са читалища? От общия брой на регистрирани ЮЛНЦ в ТРРЮЛНЦ колко са клонове на чуждестранни ЮЛНЦ? Колко е общият брой подадени заявления за първоначална регистрация на ЮЛНЦ – фондации, сдружения, читалища и клонове на чуждестранни ЮЛНЦ, са подадени за 2025 година? По колко от заявленията за първоначална регистрация на ЮЛНЦ – фондации, сдружения, клонове на чуждестранни ЮЛНЦ и читалища подадени за 2025 година, са постановени откази? Колко от тях са постановени след дадени указания? Колко е общият брой новорегистрирани ЮЛНЦ за 2025 година и колко от тях са читалища, сдружения в частна полза, сдружения в обществена полза, фондации в частна полза, фондации в обществена полза и клонове на чуждестранни ЮЛНЦ? Колко е броят пререгистрирани от окръжните съдилища в Агенция по вписванията фондации, сдружения, читалища и клонове на чуждестранни юридически лица с нестопанска цел за 2025 година? Колко от общия брой пререгистрирани ЮЛНЦ за 2025 година са сдружения в обществена и колко в частна полза? Колко от общия брой пререгистрирани ЮЛНЦ за 2025 година са фондация в обществена и колко в частна полза? Колко от общия брой пререгистрирани ЮЛНЦ за 2025 година са читалища? Колко са постановените откази по заявления за пререгистрация на ЮЛНЦ за 2025 година? Колко от тях са постановени след дадени указания? Колко са постановените откази от Окръжен съд за издаване на удостоверение за пререгистрация за 2025 година? По партидите на колко ЮЛНЦ има подадена декларация за липса на дейност по чл. 38, ал. 9, т. 2 от ЗСч. за 2025 година? Колко е общият брой подадени заявления за вписване на промени в обстоятелства относно ЮЛНЦ за 2025 година? Колко е общият брой откази по заявления за вписване на промени в обстоятелства относно ЮЛНЦ за 2025 година? Колко от тях са постановени след дадени указания? Колко е общият брой подадени заявления за обявяване на актове на ЮЛНЦ за 2025 година, без заявленията за обявяване на годишни финансови отчети? Колко е общият брой откази по заявления за обявяване на актове на ЮЛНЦ за 2025 година, без заявленията за обявяване на годишни финансови отчети? Колко от тях са постановени след дадени указания? Колко е общият брой подадени заявления за обявяване на годишни финансови отчети на ЮЛНЦ за 2024 година – по колко от тези заявления има обявени годишни финансови отчети на ЮЛНЦ през 2025 година и колко все още са в процес на обработка? Колко е общият брой заявления Б7 за вписване на обстоятелства относно

действителни собственици, подадени от ЮЛНЦ през 2025 година? По колко от тях е постановен отказ? По колко от тях е постановен отказ след даване на указания? Колко е общият брой ЮЛНЦ, по чиято партида в Регистъра на ЮЛНЦ са вписани обстоятелства относно действителни собственици? Колко е общият брой заявления, подадени от ЮЛНЦ за 2025 година? По колко от тях са постановени откази? По колко от тях са постановени откази след даване на указания? Колко е общият брой ЮЛНЦ в ликвидация и колко е общият брой на заличени ЮЛНЦ след ликвидация за 2025 година? Колко е общият брой ЮЛНЦ в ликвидация за периода 01.01.2018 – 31.12.2025 година и колко е общият брой на заличени ЮЛНЦ след ликвидация за периода 01.01.2018 – 31.12.2025 година? Кои са най-често срещаните причини, довели до постановяване на откази за вписване, заличаване и обявяване по заявления, подадени от ЮЛНЦ в Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, воден от Агенция по вписванията, за 2025 година? Общ брой на пререгистрираните ЮЛНЦ в периода 01.01.2018 – 31.12.2025 година. Общ брой на новорегистрираните ЮЛНЦ в периода 01.01.2018 – 31.12.2025 година.

С Решение № РД-01-216/29.04.2026 година Началникът на отдел „АПО“ при Агенция по вписванията е отказал предоставянето на търсената информация. За да постанови този резултат органът е приел, че съдържащата се във водените от Агенцията регистри информация се събира във връзка със специфичната ѝ обществена дейност, поради което искането представлявало упражняване на право на повторно използване на информация от обществения сектор по смисъла на чл. 2а, ал. 1 от ЗДОИ. Прието е, че приложение намира Глава четвърта от ЗДОИ и конкретно разпоредбата на чл. 41а, ал. 2 от ЗДОИ, съгласно която организациите от обществения сектор не са длъжни да предоставят информация за повторно използване, когато това изисква нейното създаване или адаптиране, или предоставяне на части от документи, изискващо непропорционално много усилия. Органът е посочил, че търсената информация не се съдържа в информационните масиви в искания вид, статистиките се изготвят по предварително заложени критерии, а отговорът на поставените въпроси предполагал сложен анализ и преработване, каквито функционалности информационната система на регистъра не притежавала. Въз основа на тези мотиви органът е постановил пълен отказ за предоставяне на информация по всички 28 въпроса от заявлението.

Решението не е връчено на жалбоподателя, поради което подадената на 13.05.2026 година жалба и от заявителя на информацията е допустима.

Решението е издадено от Министъра на отбраната по заместване, въз основа на Заповед № ОХ-716/30.07.2026 година.
Съдът намира, че решението е издадено от компетентен орган.
Съгласно чл. 3, ал. 1 от ЗДОИ ответникът е задължен субект, в качеството си на орган на изпълнителната власт. Видно от Заповед № РД-01-1187/31.10.2024 година Изпълнителният директор на Агенцията по вписванията е делегирал правомощията да издава актовете по ЗДОИ на Директора на дирекция ПОЧРД, а в негово отсъствие – началника на отдел АПО.
Решението е издадено в писмена форма и съдържа реквизитите по чл. 38 от ЗДОИ и чл. 59, ал. 2 от АПК.
Съгласно легалната дефиниция на чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ обществена е всяка информация, свързана с обществения живот в Република Б. и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. Съгласно чл. 11 от ЗДОИ служебна е обществената информация, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и техните администрации.

Законът не изисква заявителят да установява специален правен интерес или безкористност на мотивите си, нито забранява търсенето на обществена информация, когато повод за сезирането са лични отношения или предходно подадени сигнали. Личният повод на гражданина не лишава търсената информация от нейния публичен и служебен характер, щом като тя материализира начина, по който орган на държавната власт и неговият инспекторат упражняват контролни правомощия, събират доказателства, проверяват данни за административно бездействие и постановяват крайни управленски актове.
Решение № РД-01-300/26.03.2025 година е постановено по сходно заявление на същия заявител за предходния отчетен период (2024 година и периода 2018–2024 година). От съдържанието на посочения акт е видно, че Агенцията по вписванията е разрешила и предоставила пълен достъп до конкретни статистически данни по въпроси от № 1 до № 13 и от № 15 до № 28 включително, като отказ е постановен единствено по въпрос № 14 с мотив, че Агенцията не съхранява данни за отказите на окръжните съдилища по пререгистрацията.
Основният спор по делото се концентрира върху въпроса дали подаденото заявление представлява искане за достъп до обществена информация по смисъла на чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ или искане за предоставяне на информация от обществения сектор за повторно използване по чл. 2а, ал. 1 и Глава четвърта от ЗДОИ.
Съгласно легалното определение на чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ, обществена е всяка информация, свързана с обществения живот в Република Б. и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. Съгласно чл. 11 от ЗДОИ, служебна е обществената информация, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации.
Съгласно чл. 2а, ал. 1, т. 1 от ЗДОИ, повторно използване е използването на информация от обществения сектор за търговски или нетърговски цели, различни от първоначалната цел, за която е била създадена в рамките на правомощията на съответната организация.
Поставените от заявителя 28 въпроса касаят отчетността, натовареността и резултатите от дейността на Агенцията по вписванията при воденето на Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ (ТРРЮЛНЦ) – общ брой регистрирани организации, разпределение по видове (сдружения, фондации, читалища, клонове), брой първоначални регистрации и пререгистрации, брой подадени заявления, брой постановени откази (включително след указания), вписани обстоятелства за действителни собственици, обявени финансови отчети и декларации за неактивност, ликвидации и обобщени причини за постановени откази за 2025 година и за периода 2018–2025 година. Тези данни са пряко свързани с изпълнението на законовите функции на Агенцията по вписванията по Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел и Закона за юридическите лица с нестопанска цел. Търсената информация е от естество да даде ясна представа на заявителя и на обществеността как държавният орган осъществява своите публични правомощия, каква е административната и регистърна практика и как се развива нестопанският сектор в страната. Поради това исканата информация има категоричен характер на служебна обществена информация по чл. 2, ал. 1, вр. чл. 11 от ЗДОИ.
Изводът на административния орган, че искането попада в приложното поле на Глава четвърта от ЗДОИ, е незаконосъобразен. Заявителят не е поискал предоставяне на цялостната база данни на регистъра в суров цифров вид, нито масив от отворени данни, който да ползва за разработване на самостоятелен софтуерен продукт, мобилно приложение или комерсиална услуга за трети лица. Поискана е обобщена статистическа и отчетна справка под формата на конкретни числови отговори и извлечения по електронен път. Приравняването на всяко питане относно статистически данни от публичен регистър към „повторно използване на информация“ би

обезсмислило изцяло конституционно гарантираното право на достъп до информация по чл. 41 от Конституцията на Република Б. и приложното поле на ЗДОИ.
Воденият от Агенцията ТРРЮЛНЦ представлява единна централизирана електронна база данни, в която всички подадени заявления, постановени актове (вписвания, заличавания, обявявания, указания и откази) се въвеждат по структурирани полета, номенклатури и партиди. Извличането на обобщени количествени показатели от поддържаната информационна система представлява стандартна функционалност по филтриране и преброяване на съществуващи записи, а не създаване на нов документ или качествено нова информация.
В подкрепа на този извод е приетото по делото Решение № РД-01-300/26.03.2025 година, с което същият административен орган по идентично заявление на Фондация „БЦНП“ за предходната година е предоставил пълен достъп до информация под формата на точни цифрови данни по абсолютно аналогичните въпроси (точки 1–13 и 15–28). Обстоятелството, че Агенцията е предоставила тези данни за 2024 година, доказва по категоричен начин, че тя разполага с техническата и организационна възможност да генерира справката от своята информационна система.
В мотивите на обжалвания акт липсва каквото и да било обяснение или фактическа обосновка какви промени в информационната система са настъпили, за да се твърди една година по-късно, че същите данни вече не могат да бъдат извлечени.
Дори органът да е срещнал затруднение по отделен въпрос, той е бил длъжен да извърши индивидуална преценка за всяко от 28-те искания и да предостави частичен достъп съгласно чл. 7, ал. 2 и чл. 37, ал. 2 от ЗДОИ до наличните и безспорно установими данни. Постановяването на общ, бланкетен отказ „анблок“ по цялото заявление е в пряко противоречие със закона.
Единствено по отношение на въпрос № 14 („Колко са постановените откази от Окръжен съд за издаване на удостоверение за пререгистрация за 2025 година?“) органът не разполага и не е длъжен да съхранява такава информация, тъй като отказите за издаване на удостоверения за пререгистрация са актове на окръжните съдилища в рамките на тяхната съдебна дейност по отменения регистърен режим. При липса на такава информация при задължения субект, органът е следвало да уведоми заявителя по реда на чл. 33 от ЗДОИ, а не да постановява отказ.
С оглед на горното обжалваното решение следва да се отмени. Преписката по заявлението следва да се изпрати на органа за ново произнасяне при съобразяване със задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в настоящото решение.
На жалбоподателя следва да се присъдят направените пред инстанцията съдебно-деловодни разноски в размер на 605,11 евро.
Водим от горното, съдът

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ Решение № РД-01-216/29.04.2026 година, издадено от Началника на отдел „Административно-правно обслужване“ в дирекция „Правно обслужване, човешки ресурси и деловодство“ при Агенция по вписванията.

ИЗПРАЩА административната преписка на Изпълнителния директор на Агенцията по вписванията (респ. на надлежно оправомощеното по чл. 28, ал. 2 от ЗДОИ длъжностно лице) за ново произнасяне по Заявление за достъп до обществена информация с вх. рег. № 66-00-938/07.04.2026 г., подадено от Фондация „Български център за нестопанско право“, при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на

настоящото решение, в 14-дневен срок от получаването му.

ОСЪЖДА Агенция по вписванията, [населено място], [улица], **ДА ЗАПЛАТИ НА** Фондация „Български център за нестопанско право“, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], ет. 1, сумата в размер на **605,11** (шестотин и пет и 0,11) **евро**, представляваща съдебно-деловодни разноски.

РЕШЕНИЕТО е окончателно**.**

СЪДИЯ :